

Urban Timemaps

Approach project

Jesienią 2015 roku Miasto Lublin zostało zaproszone do uczestnictwa w projekcie europejskim *APPROACH – Urban Timemaps. Applicable Representation of City Centres with Heritage Importance* (Prezentacja centrów miast historycznych w formie zdigitalizowanej), realizowanym w ramach programu ERASMUS+.

Funkcją lidera z ramienia Miasta Edynburg pełniła organizacja Edinburgh World Heritage Trust, stworzona w celu zarządzania częścią historyczną miasta, wpisaną na listę światowego dziedzictwa UNESCO. Oprócz Biura Miejskiego Konserwatora Zabytków, które koordynowało projekt w Lublinie, sieć partnerską tworzyli ÉK Egyesület (Budapeszt, Węgry), DOCTUM (Granada, Hiszpania), Riga School of Arts and Crafts (Ryga, Łotwa), SC TEKUM ARHITEKTURA & ARTA SRL (Cluj Napoca, Rumunia), Digitális Legendárium Kft. (Budapeszt, Węgry).

Idea projektu narodziła się z chęci popularyzacji wiedzy o zabytkach i dziedzictwie kulturowym z wykorzystaniem nowoczesnych technologii, przede wszystkim potencjału jaki w dzisiejszych czasach oferuje branża IT. Głównym celem stało się podjęcie działań edukacyjnych, które połączą najnowsze możliwości techniki z wiedzą o kulturze i ochronie zabytków. W założeniach projektu nacisk położono na wymianę doświadczeń oraz budowanie nowego kompleksowego partnerstwa przez różnego rodzaju instytucje oraz organizacje zajmujące się zarządzaniem, ochroną i popularyzacją dziedzictwa kulturowego, architekturą, urbanistyką, planowaniem przestrzennym etc. Projekt zakładał współpracę instytucji odpowiedzialnych za ochronę i promocję dziedzictwa kulturowego oraz zarządzanie przestrzenią historyczną, w szczególności ze szkołami średnimi oraz uczelniami wyższymi (kierunki: m. in. architektura, urbanistyka, historia sztuki). Planując działania, które posłużą podniesieniu kompetencji i rozszerzeniu metod nauczania, a także popularyzacji nowych atrakcyjnych sposobów nauki na różnych poziomach edukacji młodzieży postanowiono, iż produktem finalnym projektu będą wirtualne modele 3D historycznych centrów Edynburga, Lublina, Granady i Budapesztu, prezentujące ich rozwój przestrzenny w wybranych okresach historycznych.

Wirtualna rekonstrukcja Lublina około 1350 roku opracowana w ramach projektu APPROACH.

Wizualizacja kościoła parafialnego pw. św. Michała w okresie 1790, autorstwa Krzysztofa Muchy.

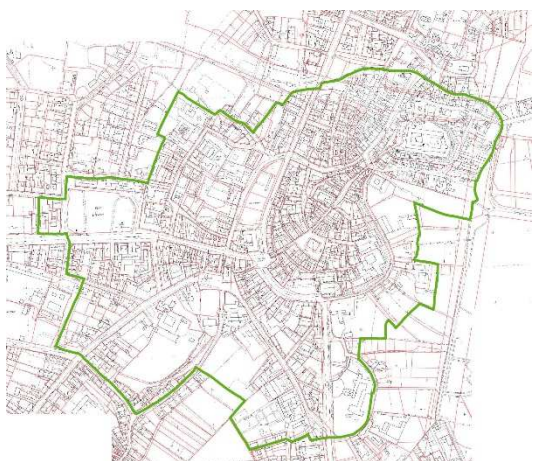

FAZY ROZWOJU PRZESTRZENNEGO

- około 1350 roku: okres po lokacji miasta
- około 1650 roku: okres nowożytny
- około 1790 roku: przed upadkiem Rzeczypospolitej
- około 1850 roku: okres Królestwa Kongresowego

Wybierając okresy historyczne kierowano się skalą, znaczeniem przemian urbanistycznych, które wówczas zachodziły, a także analizą zachowanych dostępnych materiałów archiwalnych, w szczególności źródeł pisanych (inwentarze, opisy, lustracje), ikonograficznych oraz kartograficznych. Ponadto zweryfikowano i przeanalizowano dotychczasowy stan badań architektonicznych oraz archeologicznych pod kątem obrazu historycznego wyglądu budynków i bryły miasta.

OBSZAR OBJĘTY PROJEKTEM

Granica obszaru wybranego do realizacji projektu, wrysowana na tzw. Mapie Wielkiego Lublina z 1928 r.

W związku z koniecznością ograniczenia powierzchni miasta, dla której może powstać model, zaproponowana przez Biuro Miejskiego Konserwatora Zabytków delimitacja obszaru historycznego objęta cztery zasadnicze jednostki w strukturze przestrzennej historycznego Lublina, obejmujące powierzchnię 0,75 km²: miasto w murach, zamek wraz z Podzamczem (do rzeki Czechówki), Krakowskie Przedmieście w obrębie umocnień z końca XVI wieku do lat 20-tych XVII wieku oraz wzgórze Żmigród. Na tym obszarze zachowały się najcenniejsze i posiadające największe znaczenie historyczne oraz symboliczne zabytki miasta od końca XIII wieku do pierwszej połowy XX stulecia.

Uczestnictwo w projekcie *APPROACH* pozwoliło na wspólne wypracowanie metodologii wskazującej kierunek i etapy postępowania, jakie należy przyjąć przystępując do próby rekonstrukcji miasta sprzed wieków. Przyjęto, iż podejmując próbę rekonstrukcji rozwoju urbanistycznego miasta na przestrzeni wieków, należy zaplanować następujące etapy pracy:

- * Wybór okresów historycznych najlepiej ukazujących rozwój i przemiany przestrzenne miasta oraz delimitacja obszaru.
- * Analiza dotychczasowego stanu badań. Przy czym dwa pierwsze etapy powinny trwać równolegle, gdyż analiza stanu badań pod kątem dostępności materiałów pozwalających na wykonanie rekonstrukcji może mieć wpływ na wybór faz rozwoju przestrzennego.
- * Zebranie dostępnych źródeł ikonograficznych i kartograficznych.
- * Pozyskanie nowych materiałów podczas kwerend archiwalnych oraz budowa bazy danych dla obszaru objętego projektem.
- * Próba rekonstrukcji najistotniejszych elementów zabudowy miasta: mury miejskie z bramami, bastionami, wieżami, typowa zabudowa mieszkaniowa i towarzysząca gospodarcza, najważniejsze budynki użyteczności publicznej, sakralne, ukształtowanie terenu, w oparciu o wyniki badań archeologicznych, zachowane materiały źródłowe, dostępne archiwalia oraz analizy porównawcze.

- * Wykonanie rysunków uwzględniających wymiarowanie budynków, rzuty, przekroje, wygląd elewacji z określeniem kierunków światła, rodzaj pokrycia dachowego, materiał i technikę wykonania poszczególnych elementów architektonicznych, kolorystykę etc., na podstawie których możliwa będzie budowa modeli 3D.

Rekonstrukcja kościoła pw. św. Jana Chrzciciela i św. Jana Ewangelisty przedstawiająca wygląd fasady około 1650 r., opracowana przez dr Romana Zwierzchowskiego.